

Vastaus kirjalliseen kysymykseen energiansäästötoimista valtion kiinteistöissä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Tiina Elo /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 425/2025 vp:

Millä keinoin hallitus varmistaa, että valtion omistamissa kiinteistöissä säästetään energiaa tehokkaasti ja että talvella 2022 käyttöön otetun energiansäästöohjelman periaatteita saadaan jatkettua mahdollisimman täysimääräisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtion omistamia kiinteistöjä hallinnoivissa Senaatti-konsernin liikelaitoksissa, Senaatti-kiinteistöissä ja Puolustuskiinteistöissä, kiinteistöjen energiatehokkuuden jatkuvaa parantamista tehdään energiankäytön seurannan, raportoinnin ja järjestelmien sekä energiansäästötoimien avulla.

Senaatti-konsernin vuosina 2022 ja 2023 toteutetun energiasäästöohjelman hyvät tulokset perustuivat kiinteistöjen sisälämpötilojen hallittuun alentamiseen, ilmanvaihdon säädön tehostamiseen ja talotekniikan ohjausten ja säätöarvojen tarkkaan läpikäyntiin. Käyttäjien antaman palautteen mukaisesti sisälämpötiloja on osin nostettu. Tämän vaikutus energiankulutukseen on kuitenkin ollut pieni, alle prosentin vuositasolla. Muilta osin energiansäästöohjelman keskeiset toimet ovat yhä käytössä ja niiden avulla tuetaan Senaatti-konsernin strategisia energiansäästötavoitteita sekä nykyisen energiatehokkuussopimuksen (TETS) ja ensi vuonna käynnistyvän julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) säästötavoitteiden toteutumista. Energiansäästöohjelman käytännöt otetaan huomioon myös Senaatti-konsernissa vuonna 2026 käyttöön otettavassa energia-
tehokkuusjärjestelmässä (ETJ+).

Senaatti-konsernin energiansäästöohjelman mukaisien toimenpiteiden soveltaminen ylläpidossa ja energian säästössä

Kiinteistöjen sisäolosuhteita seurataan jatkuvasti yhteistyössä tilojen käyttäjien kanssa. Kiinteistöjen ylläpidossa varmistetaan säästötoimenpiteiden kohdistaminen merkittävimpään energiankäyttöön eli ilmanvaihtoon, lämmitykseen ja muuhun talotekniikkaan. Keskeisiä toimenpiteitä on sisälämpötilan säätäminen kunkin tilan käytön edellyttämällä tavalla (toimistotilat, muut työtilat, pukuhuoneet, autohallit jne.). Toimissa otetaan huomioon myös mm. rakennuksen käyttöaste ja

mahdollisuudet rajoittaa lämmitystä varsinaisen käyttöajan ulkopuolella. Erityistä huomiota kiinnitetään käytöstä poissa olevien ja vajaakäyttöisten tilojen lämmitysenergian säästöön. Energiatehokkuuden kannalta tärkein yksittäinen keino on varmistaa tarpeenmukainen ja energiatehokas ilmanvaihto, joka kohdistetaan tiloihin niiden käyttöajan ja käyttöasteen mukaisesti.

Sähköä kuluttavien laitteiden osalta varmistetaan laitteiden oikea ohjaus ja asetusarvot ja yhteistyössä käyttäjien kanssa huolehditaan, että käyttämättömät sähkölaitteet ovat pois päältä. Valaistuksen ajoitus ja säätö toteutetaan tilojen todellisen käytön mukaan. Uusimisen yhteydessä panostetaan energiatehokkaisiin valaisimiin (LED) ja samalla lisätään läsnäoloon perustuvaa ohjausta.

Yleisesti laitteiden uusinnassa valtion tiloissa otetaan jatkuvasti käyttöön energiatehokkaampaa tekniikkaa, kuten puhaltimet ja lämpöpumput. Omistettuihin kiinteistöihin toteutetaan myös aurinkosähkövoimaloita aina, kun se on toiminnallisesti ja teknisesti mahdollista sekä taloudellisesti kannattavaa. Mikäli Suomessa syntyy riski sähköpulasta, voidaan tietyissä rakennuksissa myös ottaa käyttöön sähkönkäyttöä rajoittavat kysyntäjoustotoimenpiteet.

Energiakulutusta seurataan varmennetusti kulutusseurantaohjelmistossa. Kohdetason kulutusraporttien lisäksi käytössä on laajasti talotekniikkajärjestelmien alamittauksia ja tuntitason mittaustietoa. Kiinteistönhoito vastaa talotekniikan tarpeenmukaisesta ohjauksesta ja tarvittavista korjaavista toimenpiteistä. Kiinteistönhoidon tukena etävalvontakeskukset tarkkailevat rakennusautomaation avulla säännöllisesti energiankulutusta, sisäolosuhteita ja talotekniikan toimivuutta.

Pitkän aikavälin energiankäytön kehitystä valtion omistamissa kiinteistöissä ohjaa vastuullinen rakentaminen, käyttö ja kunnossapito. Keskeiset energiatehokkuustoimenpiteet sisällytetään kiinteistöjen PTS-suunnitelmiin ja toteutetaan erillisinä energiatehokkuushankkeina tai osana laajempia rakennushankkeita.

Helsingissä 18.12.2025

Kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen

VN/36415/2025-VM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: